

оск. ср.

№ 4607

Петър Панаев — Русе

ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНЪ

ВЪСТНИКЪ

ОРГАНЪ

на

РУСЕНСКАТА ТЪРГОВСКО-ИНДУСТРИАЛНА КАМАРА

ИЗЛИЗА ЗА СЕГА ЕДИНЪ ПЪТЪ ВЪ СЕДМИЦАТА.

Абонаментъ:

за България:

за година . . . 6 лева

" 1/2 год. . . 3 "

за странство:

за година . . . 8 лева

" 1/2 год. . . 4 "

Всичко що се отнася до вѣстника се изпраща до Камарата

Единъ брой 15 ст.

Обявления съ плащ:

по устна на редъ гармондъ или заедно му място. Или повече отъ трикратно публикуване, при което отплатяваю щата отплата а за по-голямата обявления — по съгласно споразумѣние. Пряматени писма не се приематъ

Единъ брой 15 ст.

Съдържание:

1. Данъка върху занятията и замѣняването му съ прогресивенъ данъкъ върху прихода.
2. Прѣгледъ на международния пазаръ за храни.
3. Вѣшна хроника. Америка. Производството на памука въ 1907 год. Германия. Германската емиграция въ Съединенитѣ Щати. Русия. Лепената индустрия.
4. Вжтрѣшна хроника. Съглашение между Норвежкото и нашето правителство. Крушна доставка на дървени дъбови вѣглища. Състоянието на реколтата въ района на Русенската Търговско-Индустриална Камара отъ 1 до 20 августъ т. г. Защо е неприложенъ още закона за боретѣ. Разпоредба до митницитѣ. Облагане съ акцизъ венчки херметически затворени плодове внасени отъ странство. Облагане съ акцизъ венчки вина. Обявени въ несъстоятелностъ търговски фирми. Обявени за заразени градове въ Русия.

ставени търговията, индустрията и занаятитѣ, изобщо онии отрасли на народното ни стопанство, които се засѣгатъ прѣко отъ този данъкъ; подиганъ е често въпроса за измѣняването на закона за данъка върху занятията въ пресата и въ икономическата ни литература, правени сж въ това направление и енергически поетхки отъ страна на търговскитѣ индустриални камари, било съвмѣтно, било единично, но до законодателна работа не се е достигало. Рѣдко е у насъ, па не само у насъ, но и въ другитѣ страни единъ данъченъ законъ да не бѣде подложенъ на измѣняване въ единъ сравнително тѣй дълъгъ срокъ, както е случая у насъ съ данъка върху занятията.

Наистина, счита се като обще приетъ принципъ и въ самата финансова наука даже, че колкото единъ данъкъ е по-старъ, колкото повече се е привикнало на него населението, толкова той има повече прѣимущества, както за данолатцитѣ, тѣй и за самото държавно съкровище, но този принципъ може да има отчасти своето оправдание само спрѣмо нѣкои, но не спрѣмо всички данъци. Има данъци, които по своето естество сж неподвижни, както е наприкладъ съ данъцитѣ, които засѣгатъ облагането на недвижимата собственостъ, главно поземелния данъкъ, данъка върху наследствъ и данъка върху капитала или тѣй наречениитѣ реални данъци. Въ случая се облага недвижимиятѣ имотѣ, като самостоятеленъ обектъ, безъ да се взема въ внимание въ чии рѣцѣ се той намира. По тия съображения обяснимо е, че основата на поземелното облагане, поради неизменяемостта на самия данъченъ обектъ въ всички страни сж остава въ общи черти една и сѣща. Измѣнения ставатъ

Данъка върху занятията и замѣняването му съ прогресивенъ данъкъ върху прихода.

I.

Отъ като съществува сега дѣйствующия у насъ законъ за данъка върху занятията, а отъ тогава има вече четирнадесетъ години, много пѣти е възвѣстявано реформирането му и отъ официаленъ източникъ даже, но и до сега тоя законъ не е прѣтърпѣлъ никакво измѣнение отъ първоначалната си форма. Правени сж редъ проучвания отъ управлението за поставянето данъка върху занятията на по-свършени основи, отговоряющи на свърѣменнитѣ данъчни изисквания и на свърѣменнитѣ условия, въ които сж по-

обикновено главно въ размѣра на самия данѣкъ и въ подробноститѣ, било по опрѣдѣлянето, било по събирането на данѣка, но не и въ принципа на самото облагане. Не тѣй обаче е случая съ ония данѣци, имеющи за цѣль да обложатъ доходитѣ, добивани отъ разнообразната стопанска дѣятелностъ на гражданитѣ въ една страна. Съ постоянното развитие и разклонение на тази стопанска дѣятелностъ, съ създаването на все по-нови приходи източници, които трѣбва да бъдатъ привлечени къмъ съответно данѣчно облагане, се поставятъ все по-нови и сложни изисквания, както отъ държавното данѣчно законодателство, тѣй и отъ данѣчната администрация. Не само справедливостта въ данѣчното облагане, но и все повече и повече разтягитѣ нужди отъ парични срѣдства на държавата, налагатъ на послѣдната да слѣди постоянно развитието на ступанския животъ въ страната, и съобразно съ това развитие да примѣнява данѣчната си система.

Тѣй гледано, въ сегашно врѣме, когато нѣма прѣдѣлъ на стопанската дѣятелностъ и изобрѣтателностъ, едва ли може да става дума за стабилностъ въ данѣчното облагане, особено на приходитѣ отъ търговията, индустрията, занятията и свободнитѣ професии, облагането на които стопански отрасли е уредено у насъ въ закона за данѣка върху занятията. Въ продължение на четиринадесетъ години, прѣзъ които се прилага тоя законъ, безъ да има нужда отъ излагането на каквито и да било данни, за веѣки, който е билъ свидѣтель на ступанското ни развитие прѣзъ този периодъ, е несъмнѣно, че нашето народно стопанство, особено що се отнася до областта на търговията, банковото дѣло, индустрията и пр. се е тикнало сравнително, твърдѣ много напредъ, при все това, прѣкото облагане на тия занятия си е останало все едно и сѣщо. Нашето прѣко данѣчно законодателство въ това отношение е останало твърдѣ назадъ. За това безсѣмнено има и по-далечни причини, и не би трѣбвало послѣднитѣ да се дирятъ изключително въ липсата на добра воля отъ страна на управлението. Едно сполучливо уреждане на данѣка върху занятията, въ смисълъ на пълното му почти доближаване до данѣка върху прихода е въпросъ, който не само прѣдполага едно умѣло ръководство на данѣчната ни политика, една нарастнала за подобна реформа данѣчна администрация, едно основно познаване на ступанскитѣ условия въ страната, но и едно нарастнало въ обществено, политическо, па и нравствено отношение гражданство. По-мѣчно е да се създадатъ обективнитѣ условия за успешното прокарване на една подобна реформа, отъ колкото нейното законодателно изготвление. И

може би управлението, съзнавайки всичката тази трудностъ на въпроса, се е въздържало до сега да пристѣпни къмъ уреждането му по законодателенъ редъ, а е прѣдпочитало да се държи у досегашното положение, което макаръ и несѣстетелно, но е трѣбвало да се тѣрпи до тогава, до когато се подготвятъ условията за новата коренна реформа, която неминуемо е свързана не само съ измѣнения и прѣобразуванія въ данѣка за занятията, но изобщо въ цѣлата данѣчна система и въ службата по нея.

Въ ново врѣме, обаче се направиха категорични изявления отъ страна на правителството, че прѣдетоятъ важни законодателни реформи, особено въ прѣкото данѣчно облагане на страната. Въ извѣстната декларация на сегашното правителство, както и въ изборната му платформа, изрично е казано, че сегашния данѣкъ върху занятията ще бѣде замѣненъ съ данѣкъ върху прихода. Нѣщо повече даже. Финансовия министръ въ своята рѣчь, по финансовото положение на страната, произнесена въ недавна закрилата се извъпредна сесия на XIV обикновено народно събрание, по отговора на тронното слово, когато е говорилъ по проектиранитѣ отъ правителството данѣчни реформи е направилъ и слѣднитѣ изявления:

„Азъ мога да увѣри, че правителството желае да промѣни данѣчната система съ цѣль, што по-равномѣрно и по-справедливо да се разпрѣдѣлятъ данѣчнитѣ тежести върху всички слоеве на населението. Първата и най-голяма реформа, които ще направимъ въ данѣчната система, е въвеждането на прогресивния подоходенъ данѣкъ. Азъ вѣрвамъ, г-да народни прѣдставители, че между васъ нѣма нито единъ, който да бѣде противъ тая реформа. Надѣвамъ се, че въ идущата редовна сесия ще можемъ вече да ви прѣдставимъ нужния законопроектъ. Ние изучаваме вече въпроса . . . Не ми е възможно да се произнесе още отъ сега, дали поземелния данѣкъ ще бѣде унищоженъ и погълнатъ отъ прогресивния подоходенъ данѣкъ или ще остане отдѣлно. Тѣй сѣщо и за данѣцитѣ отъ сградитѣ и занятията не може още положително да се каже, до колко и по кой начинъ ще влѣзатъ въ прогресивния подоходенъ данѣкъ“.

Прѣди всичко въ тия кѣси думи на г. финансовия министръ прави впечатление факта, че отъ една страна се счита за общепризнато, че сѣ нарастнали условията за въвеждането на подоходния данѣкъ, че тая реформа е необходима, а отъ друга страна се твърди, че нѣма още нищо установено, върху основитѣ, на които ще бѣде поставена тя (реформата). Вънъ отъ това тия изявления на г-на министра не сходятъ напълно съ онова, което изрично е прѣдвидено въ правителствената платформа и декларация въ одѣла по финансирѣ, а именно, че извѣстна частъ отъ поземелния данѣкъ и отъ данѣка върху сградитѣ

ще бъде отетжна въ полза на общинитѣ съ цѣль да се прѣмахнатъ врѣхнинитѣ, отъ което слѣдвало би да се заключи, че поземелния данѣкъ ще смѣстествува като самостоятеленъ данѣкъ, безразлично дали държавенъ или общински, когато отъ страна на компетентния министръ се заявява, че не се знае още какво ще става съ този данѣкъ. Също твърдѣ тѣменъ е и въпроса относително прѣмахването на общинскитѣ врѣхнини, и съ какви нови данѣчни източници ще бъде попълнено отетждането на нѣкои отъ държавнитѣ данѣци на общинитѣ — дали чрѣзъ привличането къмъ облагане съ данѣкъ върху прихода и приходитѣ отъ земледѣлието и скотовѣдството, или чрѣзъ създаването на новъ данѣкъ върху капиталъ, (Ergänzungs-Vermögenssteuer), който да бъде единъ видъ допълнение къмъ приходния данѣкъ, както е случая въ Прусия, или пъкъ по другъ нѣкой начинъ. Не ще смѣтне, че на всичкитѣ тия въпроси не би могло да се даде обяснение въ една правителствена декларация, въ която се излагатъ само въ най-общи черти основитѣ на непосредствено прѣдстоящата финансова политика на едно дадено управление, но отъ друга страна, когато се правятъ официални изявления по прѣдстоящи законодателни данѣчни реформи, трѣбвало би, поне управлението, само за себе си, да бъде въ извѣтностъ и установеностъ върху това, което е възвѣстено въ една положительна форма, че ще бъде направено. Съ тия си бѣлѣжки ни най-малко не прѣслѣдваме цѣльта да правимъ упрѣкъ комуто и да било. Защото, каментаритѣ, като стоящи блико до практическия животъ учреждения сѣ може би най-лесно въ положение да разбератъ, колко трудно е да се оперира съ данѣчнитѣ въпроси, да се нагоди една данѣчна система, която да отговаря на свърѣменитѣ ни икономически, на и социални условия, но тъкмо за туй, би трѣбвало съ голѣма осторожностъ да се възвѣствяватъ отъ управлението проектиранитѣ коренни данѣчни реформи, особено прѣди тѣ да се проучатъ, защото, не само, че твърдѣ лесно е и най-добритѣ намѣрениа да се разбиятъ у реалната дѣйствителностъ, у едно дадено финансово положение на страната, но по този начинъ се замѣгляватъ още повече и безъ това не установенитѣ възгледи у гражданството по данѣчнитѣ въпроси. Вънъ отъ това сѣ възвѣствяването на данѣчни реформи, безъ да бждатъ тѣ прѣдварително установени, поне въ общитѣ имъ положения, само управлението рискува да се изложи на обвинения въ непослѣдователностъ, ако по една или друга причина, ако по една наложителностъ трѣбва да отетжни въ нѣщо, било то даже за въ интереса, не на държавното съкровище, а на самитѣ даноплатци. Прѣсенъ при-

мѣръ за това имаме съ станалата напоследѣкъ реформа съ закона за акциза върху ракиитѣ. Съ тази реформа, продиктувана явно отъ добри желаниа, безъ смѣтне, се постигна едно твърдѣ голѣмо облѣгчение, както по опрѣдѣлянето и събирането на данѣка, тъй и въ самото производство на разнитѣ видове ракии, — но въпрѣки всички тия облѣгчения прокарването на тази добра реформа се натъкна на твърдѣ голѣми мъчнооти, се посрѣщна съ не малко подзрѣние отъ страна на даноплатцитѣ, и то все пакъ по причината, че макаръ да се писа много по нея, живо проявения интересъ отъ гражданството, на и отъ партиитѣ, оставаше все на поврѣхността.

Изобщо у насъ не може да се каже, че данѣчнитѣ въпроси не вълнуватъ обществото. Така би трѣбвало да бъде: едва ли има нѣкой гражданинъ на държавата, който прѣко или коевенно да не е засѣгнатъ отъ данѣчното брѣме на страната. Тѣй че тоя особенъ интересъ къмъ данѣчнитѣ въпроси би трѣбвало да ни радва, ако по този начинъ би могло да се създаде едно правилно възрѣние по тѣхъ, и ако чрѣзъ това би се повлияло въ благотворна смисълъ върху самитѣ даноплатци, като се развива въ тѣхъ едно истинско съзнание за тѣхнитѣ задлжения сирѣмо държавата, необходимо условие за понасяне безропотно на каквато и да е държавна тежоба. За съжаление, обаче, трѣбва да се признае, че у насъ и въ тази, както и въ много други области на обществената и стопанския ни животъ, се работи по обратенъ цѣлъ. Говори и се пише въ събрания, въ вѣстници, списания и др. за несправедливи данѣчни обрѣменявания, за накърнени интереси и права на отдѣлни съсловия отъ населението, прѣди да бждатъ поставени въ ясностъ и съязаноститѣ на същитѣ тия съсловия, изобщо на даноплатцитѣ къмъ обществения организъмъ — държавата. Забравя се, че всѣко право прѣди всячко изиеква и извѣстни задлжения. Отъ такъвъ начинъ на третиране данѣчнитѣ въпроси послѣдствията, разбира се, могатъ да бждатъ доста тежни за самата страна, за политико-нравственото възпитание на населението. И при такива обстоятелства съвѣтъ не е странно, че отъ министерската маса въ народното събрание се заявява и то тогасъ, когато се очаква прокарването на извѣстни данѣчни реформи, че въ данѣчната ни политика нѣма още нѣщо точно опрѣдѣлено. Ако даваме мѣсто на единъ тѣй строгитѣ смѣждения, то е отъ съзнанието, че данѣчното дѣло на една, която и да било страна, е тѣсно свързано съ стопанския ѝ животъ. Нека не се забравя, че всѣването въ населението криви понятия за данѣчнитѣ му за-

дължения е отъ естество да подобне самия държавенъ организмъ, и то като се прави невъзможно изпълнението на държавнитѣ задачи по всички направления, което изпълнение се намира въ най-голяма зависимостъ отъ съществуването на едно заздравено финансово положение, — отъ нуждитѣ за това парични срѣдства. А за тия срѣдства всички напръднали страни, въ това число и България, иматъ и ще иматъ въ бъдаще още повече главния си източникъ въ облагането даноплатцитѣ съ данъци.

И у насъ, ако и да се явява държавата като крупенъ частенъ прѣдприемачъ (напр. по отношение на жельзнопътното, банковото, минното, горекото, телеграфо-пощенското дѣло и пр.), ако и придобиванитѣ отъ тия държавни ступанства приходи да сж си осигурили вече едно почетно мѣсто въ бюжета ни (всичко по тия пера 23 милиона), то все пакъ по настоящемъ, пъкъ и за въ бъдаще, съ постоянното нарастване на държавнитѣ нужди, данъцитѣ сж и ще сж притяжната точка на държавнитѣ приходи. Данъчнитѣ приходи отъ прѣки и косвени данъци и — монополи, отъ нѣщо 40 милиона слѣдъ съединението, сж порастнали въ последнитѣ години до 90 милиона (41 милионъ прѣки данъци, 37 косвени и 11 мил. държавни привилегии) или нѣщо 80% отъ общитѣ държавни приходи. Отъ тия нѣколко цифри е достатъчно ясно да се разбере, че уреждането на данъчната ни система би трѣбвало да бѣде за сега най-главната задача на финансовата ни политика. Опити въ това направление не липсватъ, прѣзъ последнитѣ години особено, но тѣ, нека прѣдварително заявимъ, не могатъ да се признаятъ за твърдѣ сполучливи, защото не се е държало точна сметка за стопанскитѣ, обществени па и политически условия въ страната, а се е изхождало главно отъ фискални съображения, като при това сж се изнасявали твърдѣ много новитѣ течения въ финансовата наука и въ данъчнитѣ системи на чуждитѣ държави. У насъ една не особено добра черта е, когато се говори за данъчни реформи, да се взематъ за образецъ главно разни чуждестранни уредби, дѣкѣ често само възбужданитѣ въ икономическата наука разни данъчни теории. Поради това не е никакъ чудно, че у насъ по данъцитѣ съществува въгланде съвѣсмъ своеобразни и съвѣсмъ чужди за стопанскитѣ ни условия, къдѣто трѣбва да лежатъ основитѣ на данъчната ни система. Такъвъ е случая напимѣръ и съ разнитѣ трѣбени, на мѣсто и не на мѣсто, теории за въвеждането на прогресивния данъкъ върху чистия приходъ, за уничтоженieto на косвенитѣ данъци и тѣмъ подобни теории. Далечъ не се има намѣренето да

се осмѣжда запознаването и подражението на чужди наредби, напротивъ това може да бѣде само желателно, само че въ такива случаи като мѣрило би трѣбвало да служи пакъ нашата дѣйствителностъ, не би трѣбвало да се забравя, че чуждитѣ данъчни наредби трѣбва да се приеждатъ сравнително, въ зависимостъ отъ общия държавенъ и финансовъ животъ на нашата страна, като не се изпуска отъ прѣдъ видъ, че въ зависимостъ отъ стопанскитѣ условия съотношението и прѣдзначението на двѣтъ главни категории данъци — прѣки и косвени, не могатъ да бѣдатъ едни и сѣщи въ двѣ различни страни. Че една данъчна наредба въ своята страна е образцова, то незначително още, че тя може да бѣде такава и за всички други

Правиме тия бѣлѣжки, защото мислимъ, че не е достатъчно само да се осмѣди една данъчна система всецѣло, да се признае тя за неотговоряюща на сегашния строй и да се иска реформирането ѝ, а по-мѣчно е, за да бѣде реформата умѣтна, за да има тя за послѣдствие стабилизирането на държавнитѣ финансии, — да бѣде тя тѣй наредена, както се налага отъ даденитѣ политически и икономически условия въ страната. Обаче и тукъ прѣдвиденитѣ отъ разни страни данъчни реценти не схождатъ, защото и диагнозата на нашитѣ условия е различна, което трѣбва да се отдале пъкъ на разното схващане на икономическото положение на страната. Едни виждатъ спасението въ прѣхвърлянето тежестта на данъчното облагане върху косвенитѣ данъци, други въ замѣняването на всички за сега съществуващи прѣки данъци съ прогресивния данъкъ върху прихода, трети въ уничтоженieto пъкъ на всички прѣки и косвени данъци и въвеждането на единъ единственъ данъкъ върху прихода, а въ противовѣсъ на всички тия реформатори не липсватъ и защитници на сегашното положение съ извѣстни незначителни корективи. Извоюването на горнитѣ данъчни теории се постави у насъ обикновено и като девизъ въ разнитѣ писани и не писани партийни програми. На тази почва се водятъ често и партийнитѣ агитации между населението. И чудно ли е, че при наличността на тия тѣй пѣстри теории по данъчното ни дѣло, послѣдното се намира още въ едно неопрѣдѣлено положение и всеки споредъ своя аршинъ, когато му се падне случая, може да мѣри, да кхса и шие на гърбѣтъ на замѣления въ данъчнитѣ си понятия даноплатецъ?

Въ нѣколко статии подъ редъ ние ще се изкажемъ изобщо по данъчната система, разбира се, до колкото това може да се постави въ свър-

ПРИТУРКА

на

ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНЪ ВЪСТНИКЪ

къмъ брой 40.

ПРЪГЛЕДЪ НА ЦѢНИТЪ ВЪ РАЗНИТЪ ТЪРЖИЩА ВЪ СТРАНАТА И СТРАНСТВО.

Житното тържище на Дунавското Българ. крайбрежие.

27 августъ 1908 год.

Приижданията на хранитѣ по дунавското крайбрежие е напълно засилено и ечемика, овеса и ржжката се товари редовно за експортъ отъ Сомовитѣ, Свищовѣ, Русе, Тутраканъ и Силистра. Въ това последното пристанище се товари вече днесъ освѣтъ другото и жито, а отъ Сомовитѣ товари се само ржжк.

Експортнитѣ цѣни на хранитѣ днесъ сж:

		franco tutti schlepp
Житото за 100 килограма	.	18— 18·20
Ржжката " 100 "	.	15·75 16—
Ечемика " 100 "	.	13·10 13·20
Овеса " 100 "	.	11·75 12—

Цѣни на брашната, трицитѣ и пр. въ Русе.

27 августъ 1908 год.

Брашно №	Торба	75 кгр.	27— лева
" № 0000	"	"	25·50 "
" № 000	"	"	24·50 "
" № 00	"	"	23·50 "
" № 0	"	"	22·50 "
" № 1	"	"	21— "
" № 2	"	"	19·50 "
" № 3	"	"	18·50 "
" № 3 1/2	"	"	18— "
" № 4	"	"	17·50 "
" № 4	"	"	17— "
" № 4	"	"	16·50 "
" № 4	"	"	16— "
" № 4	"	"	15·50 "
" № 4	"	"	15— "
Трици	за 100 кгр.	9—	до 10—
Ирмикъ	за 100 кгр.	9—	до 10—

Житното тържище въ Варна.

25 августъ 1908.

Зимница	43	ваг., 57 1/4—59,	лева 18·15—18·85
Ржжк	10 1/2	" 54 1/4—	" 15·95—
Ечемикъ	3	" —	" 13·25—13·50
Овесь	2	" —	" 11·40—11·40
Кукурузъ	4 1/2	" —	" 15·60—15·60

Всичко 63 вагона

26 августъ 1908.

Зимница	36 1/2	ваг., 57 1/4—59	лева 18·05—18·95
Ржжк	6	" 54 1/4—55	" 15·95—15·95
Ечемикъ	2	" —	" 13·15—13·25
Кукурузъ	2	" —	" 15·25—15·40

Всичко 46 1/2 вагона

Житното тържище въ Бургазъ.

25 августъ 1908.

Зимница	38 1/2	ваг., 59—62,	лева 18·70—19·15
Ржжк	1 1/2	" "	" 15·90—15·90
Ечемикъ	3	" "	14·15—14·15

Всичко 42 вагона

Браилско житно тържище.

отъ 23—25 августъ 1908.

Жито	114	ваг., 74—79	кгр. хект., 18·25 20—
Ржжк	8 1/2	" 69—71	" " 16·60 16·80
Ечемикъ	58 1/2	" 55 1/2—62 ⁵⁰⁰	" " 12·60 13·50
Овесь	39	" 36—43	" " 11·10 12·30
Кукур.	34	" 76 ⁵⁰⁰ —78 ⁵⁰⁰	" " 14·45 14·70
Бобъ	3 1/2	" "	" " 19·80
Грахъ	2	" —	" " 16·90 18·20
Рапица	1	" "	" " 11— 11—

Всичко 260 1/2 вагона

26 августъ 1908.

Жито	60 1/2	ваг., 71—79 ⁵⁰⁰	кгр. хект., 18·20 19·45
Ржжк	3	" 61—69 ²⁰⁰	" " 16·60 16·60
Ечемикъ	51 1/4	" 65—69 ²⁰⁰	" " 12·85 13·35
Овесь	8	" 36—42	" " 12·15 12·30
Кукур.	13	" 77—79	" " 14·55 14·75
Бобъ	1	" "	" " 17·80 17·80
Грахъ	3	" "	" " 16·70 16·70

Всичко 249 вагона

Цѣни на колониалнитѣ стоки на едро, въ гр. Русе

27 августъ 1908 год.

		лева
Захаръ	касата 50 кгр.	44·80
"	Руска, пѣськъ 100 кгр.	84·50
К а ф е	I-во качество	2·25
"	II-ро	2·05
"	III-то "Типъ"	1·95
Ч а й	"	килограма 5—5·40
"	цвѣточенъ	" 10—
Оризъ	Английски, торба 100 кгр.	35—
"	Италиански «Extra»	48·50 50—
"	" жълтъ I качество	39·50
"	" " II	38—
"	Белгийски " I	40·50
"	" " II	38·50
"	Пловдински	47—
"	Каролина	53—54—

Маслени	килограма	0 42—0 52—0 65—0 75
" " "Волосъ"	"	0 85
Дървено масло, I-во качество «Supérieure»	"	1 50
" " "II-ро"	"	1 45
" " "III-то"	"	1 40
Сапуни бѣли Айвали «Extra»	"	0 80
" " Метелинъ I качество	"	0 70
" " Варненски	0 60—0 65—0 75	0 75
" зелени Метелинъ I качество	"	0 67
" " Варненски	"	0 64
Скробила «Collmann's», каса отъ 25 кгр.	"	21—
" «Hoffmans», " " 25 "	"	20—
" "Слонъ"	"	18 50
Нишадъръ буци	"	1 25
" калши	"	1 20
Зачка, варели 50 кгр. бруто	"	4 70
Сода бикарбонатъ „екстра“ вар. нето 47 кгр.	"	11—
Сода кристалъ варелъ отъ 100 кгр	"	15—
Сода каустикъ 60°—62°	"	39—
" " 70°—72°	"	38 25
" " 72°, варели 300 кгр.	"	38—
Синъ камъкъ 100 кгр.	"	60—
Бахаръ	"	1 40
Кимионъ	"	1 20
Канела	"	2 10
Черъ пиперъ фасонъ Сингануръ	"	1 45
Лимонова соль I качество, каса 10 кгр.	"	34—
" " I " " 11 "	"	37 40
" " I " " 12 "	"	40 80
Соль каменна черна 100 кгр.	"	16 30
" " бѣла 100 "	"	16 50
Газъ Батумски, каса	"	11 30
" Ромѣнски	"	9 50
" «Steaua Romana»	"	10 80
" Оршовски	"	10 80
Бензинъ 690°—700° 100 кгр.	"	50—
" 700°—715° " "	"	45—
" 725°—735° " "	"	40—
" 740°—750° " "	"	35—
Сламена книга жълта	"	36—
Книжни кисии	"	48—50—52—
Локумъ Цариградски, кутии отъ 5 кгр.	"	0 86
" " 13 кутии въ кгр.	"	0 88
" " 15 кутии въ кгр.	"	0 90
Халва въ обли тенекии	"	1—
Грисъ, горбичката 5 кгр.	"	2—
Фиде мѣстно, каса 8 кгр.	"	5 50
Макарони " 8 кгр.	"	5 50
Вжжа италиански черни	"	1 55
" " бѣли	"	1 65
Торби калкутски 2 1/4 либри	"	0 76
" " 2 1/2 "	"	0 82
" " — Tarpauling 1000 грама	"	1 25
" австрийски калкута 800 "	"	1 10
Рафия	"	0 70
Свѣщи, каса 3 1/2 кгр.	"	5 80
" " 6 "	"	9—
Леблебии Сира 100 кгр.	"	38—
" Елеме	"	42—
Фастъци, червени	"	0 65
" бѣли	"	0 70
Сакъзъ дребенъ, килограма	"	4 60
Сусамово масло	"	1 40
Слънчогледово масло въ варели отъ 200 кгр.	"	0 95
Таханъ	"	—

Цѣнитѣ на разенъ строителенъ материалъ, желѣзария метали и металически артикули.

Русе, 27 августъ 1908 год.

Стомана «Gusstahl»		лева	1 50
Стомана Графъ Турнъ 50 кгр.			26 50
Желѣзо шведско 100 кгр.			30—
" австрийско 100 кгр.			26—
Гвоздеи, базата			34—
Желѣзни греди за постройки, 100 кгр.			23—
Ламарина № 9—14 връзката			13 20
" галванизирана № 12			20—
Бѣло тенеке № 30, 40, 56, каса 22— 22 50			23—
Цинкова ламарина, 100 кгр.			82—
Крушумъ 100 кгр.			60—
Калай 1 кгр.			4 30
Циментъ „Чернавода“ 150 кгр.			9 50
" «Portland» 150 "			11 50
Варъ хидравлическа, тонгъ			42—
Бейзиръ «Imperial»			1 05
" „Крокодилъ“			1 08
Минимумъ I кач. кгр.			0 90
" II " "			0 60
Цинквейсъ I " " «Kronen»			0 96
" II " " „Смѣсъ“			0 85
" III " " Американски			0 72
" французски „Червенъ печатъ“			0 62
Туткалъ			0 94
Джамове до 40 цола, касата			22 50
Дъски I качество за столарски издѣлѣи, кубика			75—
Дъски обикновени, кубика			65—
Дъски II качество, кубика			58—
Четвъртити дървета, кубика			60—65
Бодливъ тель за огради 100 кгр.			44—
Бирени помпи съ колело			65—
" обикновени			35—
Калаени трѣби приспособ. за изстуд. бира, метра			2 50

Цѣнитѣ на прѣждитѣ въ града Русе.

27 августъ 1908 год.

Прѣжда английска къвракъ № 8/14		12—
" " суланъ № 41/2		9—
" " прѣсукана бѣлена (къвракъ кастарлия) № 8/14		14—
Слѣщата № 18/24		15—
Варненска прѣжда къвракъ № 10		10 80
Метелинска " суланъ I кач.		9—
Индийска " " II "		8 20
Смирненска " " № 4—10		8 40
" " къвракъ № 4—10		9 30

Курсъ на цѣнитѣ книжа въ града Русе.

27 августъ 1908 год.

	купуватъ се	продаватъ се
Акции Дружеството „България“	305—	310—
" " „Гирдапъ“	95—	97—
" " „Валканъ“	120—	123—
" " Търговската Банка, Русе	80—	83—
4 1/2 % Български Държ. Заемъ 1907	432—	433 50
Варненски Градски Заемъ	92—	94—
Софийски " " 1896	60—	62—
" " " 1906	92 50	94—
Пловдивски " " "	93 80	94 50
Българ. Търгов. Параход. Дружество	250—	270—

Д-ръ Иванъ К. Дрънковъ

бившъ секретаръ на Русенската Търговско-
Индустриална Камара, се установява
за адвокатъ въ гр. Русе:

освѣтъ защитата на граждански, търговски и
углавни дѣла, дава свѣдѣния и опжтвания и прави
ходатайства по всички финансови закони и на-
редби, по закона за насърчение на мѣстната
промишленостъ и търговия, по закона за търговско-
индустриалнитѣ марки и пр.

АДВОКАТСКО ПИСАЛИЩЕ УЛ. „ЦАРЬ КРУМЪ“ № 2.

Извѣстие.

Младежъ, слѣдвалъ три години въ Германия
владѣющъ добръ нѣмски езикъ, желае да прѣпо-
дава по Граматика и Конверзации на сжщия
езикъ, при умѣрено възнаграждение.

Споразумение въ Информационното бюро на
Камарата, Русе.

3—3

По изпълнително дѣло № 574/908 година.
На сждоб. приставъ при Русен. Окр. Сждъ на I участъкъ

Обявление

№ 4186.

Съгласно чл. чл. 907, 925, 926, 927, 928, 929,
933, 936, 937 и 938 отъ Гражданското Сждопроизвод-
ство обвивамъ на интересующитѣ се лица, че на 29
августъ 1908 година до часа 2 слѣдъ пладнѣ, ще се
произведе публиченъ търгъ отъ I-и Сждебенъ Приставъ
въ хотелъ Борисъ по улица Чукуръ Чешме № 20 на
слѣдующитѣ движими имоти принадлежаци на дълж-
ника Душанъ Цекичъ изъ гр. Русе за удовлетворение
искътъ на Иванъ А. Зердалиски въ сжщия градъ по
изпълнителенъ листъ № 4107 на I Русенски Мирови
Сждия на сума 337 лева и 50 ст. и други дългове.

Описание на имота и оцѣнката:

- 1) Двадесетъ и три кровати таблени отъ които 8
съ матраци телени оцѣнени по 40 лева единия;
- 2) Два кровати желязни, оцѣнени по 20 лева;
- 3) Деветъ огледала съ орѣхови рамки, оцѣнени
по 3 лева едного;
- 4) Четирнадесетъ маси прости, четвъртити, оцѣ-
нени по 4 л. едната;
- 5) Двадесетъ и петъ юргана дамачени, оцѣнени
по 10 л. единия;
- 6) Двадесетъ и петъ дюшека пълнени съ памукъ,
оцѣнени по 10 л.;
- 7) Осемдесетъ чаршафа батистени за юргани и
кроватьи, оцѣнени по 5 лева единия;
- 8) Петдесетъ възглавници пълни съ памукъ, оцѣ-
нени по 2 лева;

- 9) Четирнадесетъ свѣтлника перинчени, оцѣнени
по 1 левъ;
  - 10) Десетъ четки за дрѣхи, оцѣнени по 1 левъ.
  - 11) Петнадесетъ чифта чехли, оцѣнени по 1 лв.
  - 12) Четирнадесетъ омивалника желязни съ по
единъ лиенъ и кана човенени, оцѣнени по 8 лева;
  - 13) Четирнадесетъ закачалки за дрѣхи, оцѣнени
по 1 левъ;
  - 14) Четирнадесетъ стѣкла за вода съ по една
човенена табла и една чаша, оцѣнени по 1 левъ;
  - 15) Четирнадесетъ чифта пердета басмени, оцѣ-
нени по 2 лева;
  - 16) Двадесетъ стола виенски отъ които 5 съ дѣс-
чени сѣдалища, оцѣнени по 3 лева;
  - 17) Десетъ маси въ кафенето, чамови, оцѣнени
по 2 лева.
  - 18) Единъ тизгяхъ кръчмарски, боядисанъ, оцѣ-
ненъ за 20 лева;
  - 19) Три цукала порцеланови, оцѣнени за 4:50 л.:
  - 20) Четирнадесетъ кибритници оцѣнени за 2 л.:
  - 21) Четирнадесетъ покривки за маси, цвѣтни на-
мучни, оцѣнени по 1 л.;
  - 22) Осемдесетъ чаршафа батистени за маси, оцѣ-
нени по 1 левъ.
  - 23) Двѣ огледала голѣми съ орѣхови рамки, оцѣ-
нени по 40 л. едного;
  - 24) Шестнадесетъ соби тучени № отъ 5 до 7,
оцѣнени по 10 лева;
  - 25) Единъ електрически звънецъ съ принадлеж-
ноститѣ му, оцѣненъ за 40 лева;
  - 26) Двѣ табли за играње, оцѣнени по 4 лева;
  - 27) Една ламба съ бензинъ № 30, оцѣн. за 20 л.
  - 28) Една ламба № 30, оцѣнена за 5 лева;
  - 29) Единъ грамофонъ съ петъ шочи, оцѣненъ
за 80 лева;
  - 30) Четири варела за инперъ трошия, оцѣнени
за 12 лева;
  - 31) Петъ варела винени съ вмѣстимостъ до 100
килограми, оцѣнени по 5 лева единия;
  - 32) Сто празни бутилки отъ минерална вода,
оцѣнени за 10 лева;
  - 33) Двадесетъ и два сламеника за кровати, оцѣ-
нени по 3 лева;
  - 34) Тридесетъ метра парчета отъ парцали за
постилане, оцѣн. за 15 лева.
- Надаванетоъ ще почне отъ първоначалната оцѣнка.
Желающитѣ г-да да кунитъ продаваемитѣ имоти,
могатъ да се явятъ него день и часъ да надаватъ.
гр. Русе, 13 августъ 1908 год.

Сждебенъ приставъ: П. ТИНЧЕВЪ.

ПО ПРИЧИНА НА СМЪРТЪ ПРОДАВА СЕ ИНДУСТРИАЛНО ЗАВЕДЕНИЕ

при много износни
условия, сжществующе повече отъ 20 години, съ
голъма клиентела и ползуваще се отъ привиле-
гиитѣ на закона за насърчението на мѣстната
индустрия.

Прѣдприятието не изисква голѣми капитали.

По-подробни свѣденни дава Информационното
Бюро при Русенската Търговско-Индустриална
Камара, Русе.

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКА БАНКА РУСЕ

БАЛАНСЪ

АКТИВЪ

на 30 юни 1908 година.

ПАСИВЪ

	Лева		Ст.		Лева		Ст.
Каса	96,082	99		Основенъ капиталъ	7,600,000	—	
Невнесенъ капиталъ	4,781,870	—		Запасенъ фондъ	179,000	—	
Портфейлъ	4,901,077	41		Резерв. фондъ за съмнит. креанси.	128,488	54	
Специални текущи сметки	4,486,113	97		Текущи сметки и влогове	3,620,053	71	
Вжтр. Кореспонд., тек. безлих. с/ки.	655,259	03		Странни Кореспонд. и Трати	2,021,175	29	
Договори за залогъ стоки	158,612	—		Депозирани полици	2,958,268	36	
Депозити на хранение	1,119,779	—		Депозанти	1,119,779	—	
Публични фондове	1,169,110	—		Депоз. на договори за залогъ стоки.	158,612	—	
Заеми срѣщу цѣни книжа	584,813	35		Чужди полици за инкасо	128,692	39	
Движими и недвижими имоти	265,445	57		Неизплатени дивиденди	144,544	—	
Общи разноеки	69,683	58		Лихви и Комисиони	229,233	61	
	18,287,846	90			18,287,846	90	

Провѣренъ съгласно чл. 37 отъ устава и намѣренъ точно съ книгитѣ на Банката.

Главенъ Счетоводителъ: (подп.) Т. Алексиевъ.

Провѣрителенъ Съветъ:

(подп.) Хр. Баларевъ.

„ Хр. Чавовъ.

„ Р. К. Мариновичъ.

Тригия за износъ.

Една фабрика за химически произведения отъ странство, е подирила въ страната ни тригия за експортъ. Който би могаль да поднесе нѣкои количества, нека се обърне до Информационното Бюро при Русенската Търговско-Индустриална Камара.

Мъстенъ добитъкъ за продажба.

Въ селото Клисура (Трънска околия, Софийски окръгъ) владѣствие липсата на сѣно и фуражъ има по настоящемъ за продажъ около 5,000 овце, 1,000 говеда и 300 коня. Подробности могатъ да се получатъ отъ *Земледѣлческата Спестовно-Заемателна Каса „Напредъкъ“* въ с. Трънска —Клисура (Софийски окръгъ).

Тъкачица „Манчестеръ“

на

Ив. Стойковъ Славчевъ & Синове, Русе.

ул. „Раковска“ № 135.

Произвежда по поръчка разни намучни, лени и копринени платове, както и разни пепири и домашни тъкачни потрѣби.

ВЪ ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНИЯ МУЗЕЙ сж получени една колекция образци отъ **мѣстно изработени картонени пяти, употребявани въ сладкарницитѣ.** Изложенитѣ образци могатъ да се видятъ въ всеко присѣтствено врѣме, като се даватъ свѣдения за продажнитѣ имъ цѣни.

зка съ статията ни, т. е. съ проектираната реформа за замѣняването на данъка върху занятията съ приходния данък. А тази реформа би могла да повлече измѣнения въ цѣлата ни данъчна система.

(Слѣдва)

Прѣгледъ на международния пазаръ за храни.

Положението на житното тържище, споредъ бюлетина на Comité Commercial Anversois, отъ 29 августъ 1908 г. ст.

Седмиченъ прѣгледъ.

Общо положение. Промѣната е твърдѣ слаба отъ това що бѣ прѣзъ изтеклата седмица. Обаче може да се каже, че твърдостта е основата на сегашното тържищно положение, защото цѣнитѣ въ нищо не сѫ отетъжили за близкостигащиятѣ партиди, въпрѣки придвижанията на нови жита отъ всички държави. Това нѣма да очуди никого, като се вземе подъ внимание, че срѣдната цифра на изпращанията прѣзъ послѣднитѣ 2 седмици не е била повече отъ 725,000 квартера, когато се знае, че нуждитѣ сѫ възлизали на около 1,250,000. Такова едно слабо изпращане естествено е, че не може освѣнъ да въздѣйствува на общото положение на тържището, ако не вчера, то днесъ или утрѣ.

Купувачитѣ сѫ постоянно въ очакване на нови фактури и извѣстия, прѣди да ветъжатъ въ сключване сдѣлките си, но едва ли може да се върва да настѣпятъ наскоро нѣкои спадания, тъй като за първоначалнитѣ 5 мѣсеца, положението изключително ще зависи отъ Америка и Русия — Дунава, послѣ които слѣдватъ Аржентина и Австралия, на може би и Индия. Нуждитѣ, обаче се силно увеличаватъ и само добритѣ реколти въ тии страни могатъ да удовлетворятъ тии нарастнали нужди.

Англия. Врѣмето е било твърдѣ промѣнливо, но тамъ гдѣто се е вършеяло, работитѣ не сѫ били много замедени и до сега прибраната храна е въ добро състояние. Общото количество считано при основа днесъ 100, съответствува на 108.08 въ 1907, 106 въ 1906 и 1905 и 87.5 въ 1904 година.

Франция. Въ Франция мнѣнията сѫ твърдѣ разнорѣчиви доежко сегашната тамкашна реколта, но отчасти вече се съгласяватъ по мнѣния, че перспективата не е толкова лоша, както се бѣ говорило прѣзъ изтеклия мѣсець. Даватъ за приблизителна цифра на реколтата 38 милио-

на квартера, като при съществуващитѣ наличности, ще да се прѣрѣщнатъ нуждитѣ изискващи около 42 милиона квартера.

Германия. Жътвата е била благоприятствувана отъ едно хубаво врѣме и на всекъдѣ вече се прѣдлагатъ новитѣ жита. Въ тая държава консума се увеличава въ чувствителни размѣри повече отъ колкото въ всека друга държава, тъй че счита се да може да се импортира едно количество отъ 11,000,000 квартера срѣщу 9,150,000 прѣзъ миналата година и 10,400,000 въ 1905 и 1906 год.

Унгария. Послѣдното прѣцѣняване на количеството е на 17,800,000 квартера срѣщу 15,050,000 въ 1907 и 23,950,000 въ 1906 г. Въ едно недалечно бъдаще ще излѣзатъ официалнитѣ данни на министерството, които ще дадатъ една върна прѣдстава на положението.

Ромжния. Довършването жетвата е станала при благоприятни атмосферни условия. Пристиганията въ пристанищата сѫ значителни, а качеството добро, даже много задоволително. Прѣдполага се да се експортиратъ 3 до 4 мил. квартера.

Русия. Споредъ послѣднитѣ получени извѣстия, придобититѣ количества сѫ по-добри отъ това на което се разчиташе. Обаче не се върва да може да се изнесе повече отъ 7,500,000 квартера, това, което е същото съ миналогодишната цифра.

Америка. Рапортитѣ продължаватъ да сѫ все малко мно о противорѣчиви, но изобщо взети сѫ по-добри отъ тии отъ прѣди нѣкоя седмица: прицѣняватъ реколтата на 675,000,000 бушела срѣщу 630,000,000 на изтеклата година. Въ Канада изгледитѣ продължаватъ да сѫ блѣскави.

Анверсъ. Работитѣ прѣзъ цѣлата седмица бѣха нормални и послѣдователни. Цѣнитѣ се подържатъ добри за плавающата стока и за скоро пристигащата. Изключение, обаче правятъ дунавскитѣ жита, които сѫ доста спаднали и които бѣха извъредно високи. Позицитѣ въ американскитѣ пазари изглеждатъ твърди. Отъ друга страна констатираме една сериозна тенденция къмъ спадане отъ страна на американскитѣ експортьори.

Установено е, че Индия не дава и не ще даде нищо! Ромжния и България иматъ една реколта възслаба по количество. Остава Русия, върху която не можемъ нищо да кажемъ, понеже не обичаме да се осланяме върху съмнителни свѣдения.

Колкото за Сѣверна Америка и Канада искаме да върваме, че тѣ ще иматъ добра реколта.

Въ консоматорекитѣ страни, Германия, Англия, Белгия, последнитѣ прѣдвижданиа не се реализирватъ; мѣстнитѣ произведения сж много по-малко по количество отъ колкото се надѣваха.

Това особено въ Белгия, дѣто производството не ще достигне даже и половината отъ миналогодишното. Качеството изобщо е малко удовлетворително.

Външна хроника

Америка.

Производството на памука въ 1907 год. Последнитя реколта на памука е оцѣнена на 11,375,461 бали отъ по 226 килограма баята срѣщу 13,595,498 въ 1906 год., 10,804,556 въ 1905 г. и 13,679,900 въ 1904 год. Значи прѣвъ 1907 год. едно намаление отъ 2,220,000 бали или 16.3% по отношение реколтата отъ 1906 г. и едно увеличение отъ 5% отъ тая за 1905 г.

Отъ друга страна производството на памука прѣвъ 1904 г., количество най-голямо до сега, е надминало съ 84,456 бали отъ производството на 1906 г.

Памучната култура е локализирана на юго-изтокъ отъ Мисисипи; за разглежданата година, центроветѣ лежачи на дѣно отъ рѣката сж дали около 42% отъ общото количество и тия, които се намиратъ отъ самъ сж дали 58% отъ цѣлото производство, когато въ 1906 г. пропорцията е била тѣкмо обратната.

Тексасъ, която стои на първо мѣсто отъ останалитѣ държави по производството на памука въ 1907 г. нейната памучна реколта спадна съ 49.9%. Луизиана и Арканзасъ даватъ много по-доброкачественъ продуктъ отъ колкото она отъ 1909 год. Напротивъ, Георгия и Юж. Каролина, благоприятствувани отъ добри мѣстни климатически условия сж имали една отлична реколта — срѣмо миналата. Изобщо намаляването, доброкачествеността на реколтата прѣвъ 1907 отъ тая на 1906 г. се обяснява съ това, че пролѣтъта е била особено студена и навсѣкъдъ по всички памучни центрове на западъ сж вали дъждове въ голѣмо изобилие, които траели до началото на лѣтото, което обстоятелство е силно поврѣдило на памучното растение да се развие.

Германия.

Германската емиграция въ Съединенитѣ Щати. Заедно съ економическото засилване на Съединенитѣ Щати, раяло е и емиграционното движение прѣвъ германекитѣ пристанища. Въ Бременъ и Хамбургъ прѣвъ мѣсець юли се е стекло значително по-голямо количество емигранти, отъ колкото прѣвъ мѣсець юни. Първитѣ седемъ мѣсеца прѣвъ годината сж обаче регистрирали едно значително спадане прѣвъ съотвѣтнитѣ периоди отъ изтеклитѣ години.

Слѣдната таблица ни показва:

	Хамбургъ	Бременъ	Вейчко
1904	79,348	73,211	152,559
1905	93,053	131,246	224,299
1906	95,494	127,736	223,230
1907	124,501	145,439	269,940
1908	36,278	30,779	67,657

Германски элементъ не е прѣобладающия въ тази многочислена емигрираща маса. Прѣвъ първитѣ седемъ мѣсеца е имало въ 1904 г. 18,951 германци, въ 1905 — 17,611, въ 1906 — 20,639, въ 1907 — 21,089 и 1908 — 14,989.

Това показва, че паричната и отпослѣ индустриалната криза въ Америка е на пѣколко цѣти намалила емиграцията прѣвъ Германия. Америка, баснословната страна на крупнитѣ индустрии, на непрѣкъснато икономическо разрастване е била притегателната сила на масовитѣ емиграции изъ разнитѣ страни. Усилитя на правителствата въ разнитѣ държави, било чрѣвъ закони, било чрѣвъ разни мѣроприятия да ограничатъ масовата емиграция отъ странитѣ излѣзоха налицитвини. Трѣбваше да се появи само париченъ смуть въ страната на златнитѣ примамки за да се съкрати отъ само себе си масовото изселване. Емиграцията се е намалила, но за кратко. Кризата ще прѣмине, цикльгъ на индустриалното производство въ Америка ще се появи — ще се почувствува наново нуждата отъ многомилионна работническа рѣка. Годишнитѣ 1909, 1910 и 1911 ще започнатъ да бѣлжкатъ удвоиване и утроиване на цифритѣ на емигрирашитѣ работни маси. Историята на емиграцията ще започне да се повтара.

Русия.

Ленената индустрия. По производството и количеството на лена Русия заема първо мѣсто. Около 1/2 отъ общото количество на цѣлото земно кълбо принадлежи на Русия; около 1/7 частъ отъ общия урожай Русия обработва вътрѣ въ страната, а останалата частъ изнася за въ странство. Въ 1893 год. е изнесла 12,266,000 пуда, а въ 1903 год. 15,734,000 пуда; кълдѣли и пакля, въ 1893 г. — 1,320,000 пд., въ 1903 г. 2,484,000 пуда. Износа се направлява главно въ Франция, Германия, Англия и Белгия. Въ качествено отношение руския ленъ се приближава къмъ нѣмския и отстъпва само първенствующе мѣсто на белгийския ленъ, който дава най-тънка лена прѣжда, ирландския, италианския и французкия ленъ, които тоже даватъ доброкачествено влакно.

Качеството на лена прѣжда е въ зависимостъ отъ дължината, дебелината, крѣпкостта и нежността на влакното.

Сега, въ Русия работятъ повече отъ 16) фабрики съ 50,000 работника, чиего производство дава и значителенъ експортъ за другитѣ страни. Независимо отъ това — сѣмето на лена съставлява прѣдметъ на другъ родъ индустрия — приготвяването на леноно масло, а остатѣцитѣ, слѣдъ като се извади маслото, се употребяватъ за храна на добитъка и за торене на шивитѣ. Лененитѣ отпадаци, така наречени „жмыхи“, които съдържатъ голѣмъ процентъ азотисти вещества, масло и пр. сж прѣкрасна храна за телетата, току що отбити отъ млѣчно кърмене, а вълната на овци, от-

хранвани съ „жмъхи“ получава хубавъ и траенъ блѣсъкъ.

Като се има прѣдъ видъ, че условията климатически и почвени прѣдставляватъ най-голямо удобство за отглеждането на лена и у насъ, въ България, мъчно е да се разбере, защо до сега нито частната, нито държавната инициатива съ направили нѣщо за отглеждането на това растение съ толкова важенъ търговски и индустриаленъ интересъ. Вносътъ на ленени произведения прѣзъ послѣднитѣ години се редовно увеличава, което, наистина, е и едно отъ условията за насъждането и развитието на тая култура у насъ, но въпросътъ е да се вмъкне съзнателно човѣшко намисане за развитието на тая култура, а не да се остави само на собственото си развитие, обусловено отъ редъ причини и слѣствия.

Ленената култура освѣнъ, че ще съставлява помпъкъ на частъ отъ населението у насъ, но съмето на лена ще може да бѣде прѣдметъ на нова индустрия, която ще създаде работа на маса работници, а добитото масло ще обслужва нуждитѣ на индустрията. Ето защо не е злѣ, часъ по-скоро да се започне здрава работа отъ страна на Министерството на Търговията и Земледѣието, Търговско-Индустриалнитѣ Камари и частни търговци заинтересовани отъ тая култура, за създаването и развитието на ленената култура.

Вжтрѣшна хроника

Съглашение между Норвежкото и нашето правителство.

Подписано е съглашението между нашето и Норвежкото правителства по силата на което поданицитѣ, стокитѣ и корабитѣ на двѣтѣ страни ще се ползватъ взаимно отъ клаузата на най-облагоприятствуваня народъ.

Това съглашение има сила отъ 30 юли т. г. съ срокъ за една година и ще продължава и за напѣдъ, до когато една отъ странитѣ го денонсира три мѣсеца прѣди изтичането на годината.

Крупна доставка на дървени джбови вжглица.

Обръщаме вниманието на нашитѣ производители на дървенъ кюморъ, върху доста крупната доставка на дървени джбови вжглица за Дирекцията на жельзницитѣ на размѣръ отъ 18,000 лева, за която ще има да се състои търгъ въ Софийското Окр. Финансово Управление на 9 септември т. г. Подробности по търга могатъ да се получаватъ отъ Главната Дирекция на жельзницитѣ и пристанищата въ София.

Състоянието на реколтата въ района на Русенската Търгов.-Индустриална Камара отъ 1 до 20 августъ т. г.

отъ 27. VII.—2. VIII.

Русенско. Състоянието на кукурузитѣ, просата, зеленчуковитѣ градини, бостанитѣ и лозята прѣзъ изтеклата седмица (27 VII до 2 августъ) е добро. Вър-

шидбата въ нѣкои мѣста продължава. Дъждъ не е валилъ.

Силистренско. На 27 и 28 прѣдъ обѣдъ и на 29, 30 и 31 слѣдъ обѣдъ вали тихъ дъждъ.

Ловешко. Вършидбата продължава, лозята и кукурузитѣ доста добри.

Търновско. На 27 прѣзъ нощта силенъ дъждъ. Вършидбата продължава. Кукурузитѣ и здравитѣ лозии много добри. Поврѣди отъ градушката нѣма.

отъ 2 VIII — 9 VIII.

Ловешко. Вършидбата е почти на привършване. Започна варенето на каша отъ разнитѣ сливи и др. плодове. Лозята и мамулитѣ съ добри.

Никополско. Врѣмето ясно и хладно. Състоянието на пролѣтнитѣ посеви е добро. Започната е жетвата на просото и прѣбораване нивитѣ.

Луковитско. Вършидбата продължава, жетвата на просото е на свършване. Кукуруза, овошнитѣ и зеленчуковитѣ градини съ въ добро състояние. Лозята съ добри.

Русенско. Дъждъ не вали и тая седмица. Градинитѣ и бостанитѣ съ злѣ засегнати отъ сушата. Лозята също чувствуватъ нуждата отъ дъждъ и състоянието имъ започва да се заплашва. Дъждъ на 3 и 7 е валилъ въ Разградско, а на 7 въ Силистренско и Тутраканско.

Видинско. Прѣзъ изтеклата седмица бѣ ясно, топло и наноселдѣкъ е валилъ на всѣкъдъ дъждъ. Въ нѣкои села е паднала градушка, която е унищожила около 13,000 декара посеви. Състоянието на кукуруза и лозята добро.

отъ 9—16 VIII.

Никополско. Състоянието на пролѣтнитѣ посеви добро. Жетвата на просото е на прѣвършване.

Ловешко. Вършидбата е на привършване. Лозята и кукурузитѣ съ въ добро състояние.

Русенско. Врѣмето бѣ ясно и горѣщо. Вършидбата продължава. Кукурузитѣ добри. Лозята не съ къмъ подобрѣние — зеленчуковитѣ градини също. Лозята на нѣкои мѣста поврѣдени отъ маната.

Защо е неприложенъ още закона за борситѣ.

Закона за борситѣ, обнародванъ въ брой 51 на държавния вѣстникъ отъ 1907 година, поради нѣкои негови постановления, несъобразни съ мѣстнитѣ условия и нужди на нашата търговия, останя неприложимъ. Така напримѣръ, въ закона е казано, че борсовитѣ посрѣдници трѣбва да иматъ поне V-то класно образование и да бѣдатъ български поданици, а извѣстно е почти на всички, че малцина съ отъ по-старитѣ търговци съ такова образование, както и обстоителството, какво, повечето отъ по-едритѣ търговци на зърнени храни въ Варна и Бургаз съ чужди поданици. Въ това отношение закона не прави никакво изключение, тъй че, ако се приложеше, той щѣше да отстрани, може би, по-голямата частъ отъ нашитѣ способни търговци. Независимо отъ това, въ бюджета за текущата година не е прѣвиденъ нужд-

ния кредитъ за поддржане на борситѣ, нито пъкъ бѣ възможно прѣз течението на настоящата година да се опредѣлятъ и събиратъ по силата на чл. 9 отъ скъпия законъ особени врѣхнини върху данѣкъ занятии, плащанъ отъ търговци и занаятчии, тъй като това трѣбваше да стане въ края на миналата година по врѣме приготвяването бюджетитѣ на търговскитѣ камари за текущата година. За тия и други още нѣкои обстоятелства въ свръзка съ прилагането на закона за борситѣ, едни отъ които бѣха изтъкнати отъ нѣкои търговски камари за врѣдни на нашата търговия, министерството не е могло да не държи сметка и по тая причина скъпия законъ самъ по себе си е останалъ неприложимъ. Но за да се постигне цѣльта, прѣследвана съ закона за борситѣ, необходимо е да се направятъ нѣкои измѣненія въ него. По това ще се спреъмъ по-надълго въ нѣкой отъ иднитѣ броеве на вѣстника.

Разпоредба до митницитѣ.

Съ окръжно № 20,746 Министерството на Финанситѣ дава разпореджане до управителитѣ на митницитѣ, понеже до сега се е практикувало облагането на винговетѣ съ и безъ нарезѣ въ вътрѣшността по ст. 462 на тарифата и като неправилно за еднитѣ да се облагатъ за въ бѣдаще винговетѣ съ нарезѣ по ст. 462, а другитѣ безъ нарезѣ по ст. 471г щомъ съ проети, опилени.

Облагане съ акцизъ всички херметически затворени плодове внасяни отъ странство.

Всички плодове и храни донасяни отъ странство въ съдове херметически затворени подлежатъ на облагане съ акцизъ, съгласно пунктъ 14 отъ чл. 1 на закона за акцизитѣ и патентовия сборъ върху шитетата.

Облагане съ акцизъ всички вина.

Има разпореджане отъ Министерството на Финанситѣ, щото за въ бѣдаще да се облагатъ съ акцизъ всичкитѣ вина, идаци отъ странство въ бурета, съгласно буква „а“ на пунктъ 3 отъ чл. 1 на закона за акцизитѣ и патентовия сборъ върху шитетата, безъ огледъ да ли тѣ съ медицински или не.

Обявени въ несъстоятелность търговски фирми.

Варненския окр. съдъ съ рѣшение отъ 8 тога обяви въ несъстоятелность търговеца на галантарийски стоки Моисѣ В. Барухъ отъ гр. Варна съ врѣмenna дата за спиране платитѣ си. Синдикъ е назначенъ адвокатъ г. Ж. Ив. Жековъ. Дѣловодителъ — съдеб. кандидатъ г. Василъ Думбевъ.

*

Русенския окръженъ съдъ съ рѣшението си отъ 25 тога подъ № 234 обяви въ несъстоятелность русенския търговецъ на колониални стоки Киркоръ Каракашианъ, актива и пасива на когото още не е извѣстенъ.

Обявени за заразени градове въ Русия.

ЗАПОВѢДЬ № 309 и 310. Съгласно постановлението на Върховния Медицински Съвѣтъ отъ 20 тога обявява се Костромската Губерния и гр. Теодосии на Черното море (Русия), за заразени отъ холера, а така също и градоветѣ Нижни, Новоградъ, Баку, Тула, Казанъ и Гелевджикъ.

Български Търговско-Промисленъ Музей

и

Информационно Бюро

при

Русенската Търговско-Индустриална Камара

Улица „Александровска“.

ВЪ МУЗЕЯ, по прѣдварително споразумение, се приематъ за излагане **безъ плащане на каквито да било такси**, разнитѣ промишленни, занаятчийски и земеделски произведения. Прѣдставенитѣ колекции образци могатъ да се замѣняватъ, допълватъ и взематъ обратно. За поръчки изпѣдени отъ Музея се събира 2% комисюна, безъ никакви добавки за порто на писма.

ВЪ МУЗЕЯ между друго има изложени следнитѣ мѣстни произведения, по които се изпѣляватъ поръчки и нѣкои отъ тѣхъ се отегляватъ на публицата въ дребна продажба, а именно:

ЧИСТЪ ЦЕНТРУФУЖЕНЪ ПЧЕЛЕНЪ МЕДЪ отъ Д. С. Балевъ, Видинъ.

Скъцо отъ Димитръ Петровъ, Свищовъ.

МАШИНОВО ВИНО и РАКИЯ изъ Берговеко, отъ Маноевъ Шекердапевъ.

НОЖАРСКИ ИЗДѢЛИЯ отъ фабриката въ Костенецъ Бани.

ИСКУСТВЕНИ ЦВѢТИ отъ работницитѣ на Хр. Н. Ковачевъ, Станимжа.

Донку Т. Ханчевъ, Русе.

ИСКУСТВЕНИ ПЧЕЛАРСКИ НИТИ отъ И. П. Кифоровъ, Орѣхово.

ПЛЕТАЧНИ ИЗДѢЛИЯ на Димитръ Д. Людекановъ, Русе: чораци, фанели и пр.

ТЪКАЧНИ ИЗДѢЛИЯ на тъкачницата Хараламби С. Кулевъ, Русе: пешкири, халаци, бурджузи за бани и прочее.

КОЖЕНИ ПОРТФЕИЛИ И ПОРТМОНЕТА на А. Колчевъ, Габрово.

МѢСТНА ПАРФУМЕРИЯ розметници, одокололиц, шърхотки и пр. на Ст. С. Боевъ, Русе.

ТЕЧНОСТЪ ПРОТИВЪ ДЪРВЕНИЦИ, пренарачили на Апт. Джамбазовъ.